

broj 18

mart – april– maj 2012.

sadržaj

<i>uvodna reč</i>	2
<i>prevedena poezija</i>	
Radovan Ivšić i Ani Le Bren – Preko Alpa	4
Oto Tolnai – Kišinjevska ruža	6
<i>poezija</i>	
Danilo Lučić – Beleške iz mekog tkiva	12
Jelica Kiso – iz <i>Života</i>	17
Nika Dušanov – Portreti	21
Tihana Hamović – Neguj nežnost	25
<i>o poeziji</i>	
Temat : mlada hrvatska poezija	
Branislav Oblučar i Marko Pogačar – Pješke po internetu	29
izbor iz mlade hrvatske poezije	32
<i>pisali su</i>	56

uvodna reč

Osamnaesti broj časopisa *Agon* u rubrici *prevedena poezija* čitaocima predstavlja koautorsku pesmu čuvenog hrvatsko-francuskog nadrealističkog pesnika **Radovana Ivšića** i francuske pesnikinje **Ani Le Bren** (u prevodu Bojana Savića Ostojića), kao i jednu poemu mađarskog književnika iz Vojvodine, **Ota Tolnaija** (u prevodu Marka Čudića).

Rubrika *poezija* predstavlja poeziju **Danila Lučića, Jelice Kiso, Nike Dušanova i Tihane Hamović.**

Rubrika *o poeziji* donosi temat posvećen mlađem hrvatskom pesništvu. Nakon predstavljanja mlade crnogorske poezije, *Agon* svoje čitaoce upoznaje sa još jednom regionalnom scenom mladih pesnika. O toj sceni u uvodnom tekstu pišu priređivači, **Branimir Oblučar i Marko Pogačar.** Nakon uvodnog teksta sledi reprezentativni izbor iz mlađeg hrvatskog pesništva koji obuhvata poeziju **Ane Brnardić, Dorte Jagić, Olje Savičević Ivančević, Vlada Bulića, Branka Vasiljevića, Saške Rojc, Marije Andrijašević i Antonije Novaković.** Nedostatak knjiga ovih autora na srpskom književnom tržištu diktirao je potrebu da autori na ovom mestu budu zastupljeni poezijom koja je već objavljena u Hrvatskoj, i da ceo izbor nađe svoje mesto upravo u rubrici *o poeziji.*

Uživajte u čitanju!

Vladimir Stojnić

prevedena poezija

Radovan Ivšić i Ani Le Bren

Preko Alpa

(povodom *putnog nameštaja* Fabija de Sanktisa)

Nećemo pohraniti svoje govno u sefovima Fort-Noksa.

Bauk visi o vetrobranu velikih vazdušnih mehurova koje nastanjujemo.

S ogledalima na donovima, klizimo između dva strana jezika.

Popis povlašćenih perverzija ne bi se, kao ni popis mesta, mogao okončati.
Ima i zalazaka sunca koji su ubogi.

Izdignuv čelični poklopac, detinji prsti gamižu po krugu sapuna od bujadi, dok kroz stakla
slepoočnica starostavne osmatračnice pretražuju proplanke tela.

Toliko smo se raspakivali da je u našim očima druge zime boje Kolorada preostala samo laka
praznina otisaka.

Mi ne putujemo. Mi odlazimo.

Vode Rajne tutnje u pustim utverdama naših putnih torbi.

Da biste izbegli petlju granica, naučite otplesati fokstrot skakavaca.

Ralo naših mramornih prtljaga razriva tajne prolaze koje će deca musava od pekmeza možda
otkriti posle kiše.

U mraku strahuj od tunela, u tunelima strahuj od noći, u noći strahuj od tmine.

U smiraj dana, kolodvorske horde riču u metežu ravnica.

Previše strasti skrivenih u najtajnijem prtljagu izaziva neustavljive požare.

Pomicati se poput vulkana, potmulo.

Ekvator lunja.

Pesak je nežan poput nagiba prepona.

Ormari tragaju za polumrakom, prtljag smrdi kao vuga.

Poezija se piše pismom vagabunda.

Sastanak je utanačen s izgnanikom očiju od liskuna.

Samujemo nalik planinama.

Posvuda imamo saučesnike.

Pariz, 5. jul 1972.

sa francuskog preveo Bojan Savić Ostojić

Oto Tolnai

Kišinjevksa ruža

Tamo sasvim visoko
odakle više nema dalje
nema tavana
ni tavanskih stepenica
mada se neko šetka gore-dole
tamo sasvim visoko
odakle više nema dalje
nema tavana
u stvari tavan je
dodeljen stvoritelju
lep je velik kažu
atelje napravio
struže
skuplja stvari u bočice
dao se u alhemiju
tamo sasvim visoko
na stolu palijativnog odeljenja
u staklenoj zdelici
suva jerihonska ruža
(nalik skvrčenoj tuji
koja kao da se vratiti može
odatle
pustinjska ruža
veličine pesnice)
poslednja želja
one bakice tamo kraj prozora
bila je da da joj donesu njenu
pribadaču za šešir sa rubinom
ko da joj je donese
od koga odakle
pomenula je jednu prijateljicu
poslednji put joj je pisala iz kišinjeva

ona joj je kaže poslala i jerihonsku ružu
telefonirali su direktorki
indignirano je urlala
ne idem u kišinjev nema šanse
neko u uglu reče
a zašto ne bi otišla u kišinjev
ona bi da može
sad otišla u kišinjev
ne bi se ni vraćala
šetala bi tamo
popila jednu pravu kafu
ali direktorka je jednako urlala
kako da inventariše
pod kojim brojem da zavede
jerihonsku ružu
kao kišinjevsku ružu rekoše joj
tada je već čupala kosu
i posmatrala pramenove na dlanu
i rekla kišinjevska ruža
u detinjstvu sam videla
pripadaču za šešir sa rubinom
mada šešira odavno
već nije bilo ona je stajala
zabodena u iglenicu
povijena napuštena
među zarđalim čiodama
doneo ju je kum trocki navodno
ćerki malom komarcu
ali rubin je bio veći
od njene glave
suva jerihonska ruža
i jedan nedovršeni goblen
lepo se video
zamišljeni pejzaž
prošetaće malo pomišljala je
kao onaj oduzeti čikica u kišinjevu
njega je trebalo inventarisati
kao kišinjevskog čikicu zvesti
prošetaće malo pomišljala je
popiće jednu pravu kafu

prošetaće malo
po naličju goblenske krpice
boje džaka
lepo se videlo
nije bilo puta dalje
gde je nestala žuta
mada je ona još šetala
iz detinjstva se sećam da je jednom
došla sa kolonijalnom robom
možda samo s morskom travom
prepun džak od jute
izvukao sam nekoliko vlati
lepo se videlo
gde je nestalo zelenog konca
koja je bila poslednja
vlat morske trave
nikad još nije ostalo stablo
ovako nedovršeno
lepo se videlo stvoritelj
ovo stablo zbog nečega nije želeo
ili mu je naprosto
ponestalo zelenog konca
kažu neki
direktorka
nije ni ona večito indignirana
ili je baš stvoritelj poslao ćaknutog dečka
u dućan ali tamo nikad nije bilo konca
samo kvasca i šibica
smrklo se jer i plavoga je nestalo
a onda je jednog dana
lepo se videlo
nestalo i ljubičastog konca
poslao je ćaknutog dečka
u drugi dućan
ali ni tamo nije bilo
ljubičastog konca
samo fitilja za lampu i cikorije
šetao bi još
ali naprosto dalje se nije moglo
nije više bilo konca

ni u ništavilo da se spusti
a ni paučine
sa paukom što grli
sasušenu muvu u uglu
mada je u tom trenutku zablistala
srebrna kašičica
tada joj se već kažu i baterija istrošila
u tranzistoru veličine dlana
njime je svirala na radijatoru
nastavnica klavira ptičjih kostiju
gle nije ga ponela
a želela je da ga ponese
onamo
nije ga ponela
da dovrši goblensku krpicu
a nije ni srebrnu kašičicu
da svira stvoritelju
iz susedne sobe
dopirao je miris cikorije
i reče stvoritelj
ćaknutom dečku (svom potrčku)
svakodnevno je svraćao na palijativno
reče mu ako nema konca
neka donese cikorije
i ćaknuti dečko
doneo je cikorije
sav srećan ju je doneo
njega je možda trebalo
poslati u kišinjev
tamo ne bi ćaknutom dečku
rekli da je ćaknut
dobio bi i neki posao možda
dodelili bi i njemu atelje
voda je tada već provrila
došli su po srebrnu kašičicu
po goblen nije došao niko
onda je ušla direktorka
ove godine će kaže ponovo ofarbati
radijatore
na zidove će škrabnuti

male cvetne šablone
po goblensku krpicu nije došao niko
i reče mi da slobodno
zaronim lice
u mali vreli
nedovršeni pejzaž
i ona bi zaronila lice
u krpicu od jute
i u taj mali vreli
nedovršeni pejzaž
ali knjigovođa je opet grdi -----
ali to je već tema jedne druge poeme
u kojoj uzimam svoju vulkanfiber tašnu
i otputujem lepo u kišinjev
jednom sam naime na nekom aerodromu
video devojkju
pomislio sam da će sa mnom putovati
ali ona se ukrcala u avion za kišinjev
i tada sam u ruci držao svoju vulkanfiber tašnu
i u njoj zelenim filcom obloženo
ljubičasto ibisovo jaje
i ono je tragalo za pustinjom
pustinjom kao ona ruža
kišinjevska ruža.

sa mađarskog preveo Marko Čudić

poezija

: možemo li da se vratimo

Reći ćeš mi

ne znam ni sam šta ću te pitati
kada se prvi put budemo sreli

možda

: da li u tvom gradu teče reka kraj tvoje kuće
ima li puno vrabaca po dalekovodima
daju li vam pekari kasno u noć da probate prve kifle koje ispeku
da li te je na trgu ikada čekao dečak sa biciklom
u kojeg si se zaljubila
da li je i on bio zaljubljen u tebe
da li se odselio
ili umro

voleo bih ako bi na ruci nosila prsten koji ti je majka poklonila
a oko struka vezan jedan od onih tankih kožnih kaiševa
i pogledala me očima što su preživele groznice i čekanja

ničim opravdano slutim da će na ulicama biti jako hladno
možda

: kiša će padati već nedeljama,
i mrznuće u ogledala barice
a ti ćeš znati kako u potpeticama da letiš preko njih

i šta još?

ne znam
verujem da ćeš mi ti dalje reći

Slabost (od) gradivnih elemenata

negde u meni čovek stoji pred zidom
i ovako misli

- ovaj zid visok je devet metara

dugačak je mnogo više nego što je raspon mojih ruku

ja ne znam ništa o njemu, kakav je, ko ga je ovde stvorio
i kako sam došao do njega

ali mislim da bi dete moglo da ga drži nad svojom glavom

ovaj zid je neimar kolebljivo slagao
između gradivnih elemenata vide se slaba mesta
kad bih imao oruđe možda bih mogao nekako da ga

snizim

ali šta je tamo iza njega što sebe naziva nepoznatim

možda jama možda livada i šuma možda grad sa rekom
a možda tamo neko misli isto kao ja -

negde u meni čovek stoji pred zidom
i misli o zidu

Leto I

buđenje oteklih očiju

grč

u ramenu?

Trezvenjačka

insomnija

duboki udah

u pete

krik potera sanjivo grlo

odere ga

šta ima novo?

okotila se kučka

pod prozorom

zeva pet

musavih usta

5

masnih od mleka

gospođa sa petog preminula

svejedno su

pustili sirenu

da izbegnu gužvu

- jutarnju

na doručku sam se

posekao

jedan paradajz na kolutove sinoćni dvopek ovčijeg sira bareno jaje

danas ću čitati danila harmsa

propustiću pecanje

dolazi mi devojka sa kojim gledam filmove

dosadne

uglavnom francuske

tada bih radije gurnuo oko u ovaj ventilator

pokloniću joj jedno

musavo kuće

Zvoni telefon

neko pita

jel pijemo večeras?

naravno

bez toga nikad

ne bih zaspao

pola deset je i

već se kupam

u znoju

ležeći

i zamišljajući sebe

kao glavnog

junaka

u ameriken kadru

kako se pitam

kada će

pasti
veče

Leto II

reči se propinju, ržu kad im priđem
odbijaju me
umotane u suknenu maglu

došaptavaju se kletvama
iznutra
na moje čelo

tada se oseti koliko je sve prokrvljeno mislima
hodanje
sedenje
slušanje
pogled na nečije bele butine
sve ulice postanu nizbrdice, na svim licima se topi vosak

jun je probušio moju lobanju i tu maglu iz dubokih, nemuštih šuma
pustio na grad
i sad sve njome pritisnuto
levitira Severu
noć mi ne pada na reči
nego ih vitla mislima
po konturama meseca

Jelica Kiso

iz Života

Dani su tada bili

Dani su tada bili dugi. Sestrica je obično sedela u tremu, moj prijatelj u unutrašnjosti stana, slutim da je slikao. Nezaboravan razgovor s majkom, kada je majka sve moje oduševljenje polila hladnom vodom. Od tada, samo sedim i pišem, ne dižem glavu.

Ono što pokreće moju volju

Tajne nisu važne, bar ne sve, važno je nepoznato;
mehanizam nepoznatog tera me da mislim na neizvesnost svog daljeg delovanja.

Navalni sympósion (gozba)

Leto je naglo bilo iščilelo, vreme, strast da radim od jutra do mraka i, gotovo bukvalno, od mraka do jutra, neka vrsta opijenosti pronađenom unutrašnjom slobodom: opet sam mislila o rečenicama, nicala sa svakom iznova, uvlačila u sebe, disanjem nad poslom, nad papirima, duboko uvlačila zrak mogućeg izlaza, i to nije bila samo strast, nego i jedna vrsta buržujskog parazitiranja, štreberski za veče prešla sam dve glave, i što je najgore, uopšte nisam osećala stid zbog te moje sreće, najzad, nisam imala šta da jedem, što me je i teralo da budem u strogoj ilegali, biti srećan značilo je ne javljati se na telefon, iz jedne decenije u drugu, iz jedne knjige u drugu, iz jednog vremena u pojam vremena, i što sam tako duže disala nad poslom, nad papirima, to su zidovi više rasli, uverena da ne smem propustiti ni jedan trenutak, ni jedan čas, u tim godinama koje su odmicala, kada sam se znala smrzavati, i kada sam stvarnost, koja me je načinjala, shvatala sa silnim zakašnjenjem.

Rano pre podne

Počelo se uvlačiti rasvetljenje, postajalo je sve snažnije, sve gušće, dok se nije oblikovalo u nekoliko savršenih snopova, kroz prozor je doprlo do kaktusa, kaktus se bio prenuo, istisnuo iz sebe neku končavu radost.

Gospodin

Ne može se opisati. Gospodstvo se velikim delom odražava u nemanju izrazitih osobina.

Kad dolazi s njim

Stizao mi je iz daljine, iz okrutnih godina koje su postale okrugle i bitne, naših godina provedenih na ulici, u Beogradu. Stizao mi je iz cik-cak godina njegovih velikih uspeha i sve većeg ugleda. Jednako hrabar, kao tad, pouzdan, ni nadmoćan, ni samoživ.

Pet sati sedim, smem li da kažem: on dolazi, njegov jezik je rafiniran, izabran, poznat.

Čujem njegov hod, primicanje, ne posedujem razloge njegovog dolaska.

Tu više nema mesta za mene. Odavno, ničeg tvrdog ni strogog nema u meni.

Stizao je i već pronicao, i već sve oprostio, stizao je i stigao sav raskriljen, nag.

Ponovo sebi dozvoljavam malo veselosti, pošto je jak i dubok, ali nije božanski, jer me ne uzdiže. Kad dolazi s njim: zdravo, blisko i mladalačko zdravo,

odazvala sam se, posle toliko razmimoilaženja, kao onda kada su nas spajale kolone, zastave, povici, pesme, odazvala sam se do dna.

Biti sam

Taman onoliko koliko je čoveku potrebno da se rastereti verovatnosti.

Biti sam, sam za stolom, srkati supu, posmatrati ukrasni fenjer na glavom:

kako se pali, kako se gasi. Opet, u blizini ljudi, na samoj površini usamljenosti, u slučaju uzbune, čvrsto rešena da im promaknem.

Stražara

Izoštavam osetljivost za ono što je vidljivo.

Toliko obaveza na jednom mestu, kraj prozora, a tako malo mesta, u čošku, u mraku, da me ne vide, da me ne osete. Napeta sam do strepnje, izoštravam preosetljivost za ono što nije vidljivo,

držim se ukočeno, držim dah. Moje prisustvo i nije prisustvo u pravom smislu te reči, već je više u tragovima prisustva. Tako i mora da bude, na stražari sam. Tajnost moje uloge mora ostati tajna; svaki šum, pokret, sve razlike su se odbijale od mene. Samo sam postojala ja u napetom iščekivanju, brinula sam da me ne otkrije kakva sitnica, krupne stvari su bile na mojoj strani; prozor, ugao, zavesa, noćno svetlo, sve sam istovremeno mogla da doživim kao pretnju, i doživljavala kao pretnju, prozor, ugao, zavesa, noćno svetlo, na kraju i ja sama sebi u mirisu izdajnika.

Preokret

Čudesna lepota njegova, dok ga gledam, učinih jak napor da osmislim boju njegovih očiju, razmer njegovog tela. On me je pogledao, i ja shvatih u tom pogledu smešnu radoznalost svoga pola.

Nežnost

Jer nežnost među ljudima nije ništa drugo do svest o mogućnostima odnosa oslobođenih svrhe.

Kad poznajem samo očima

A susrećemo se svakoga dana, čak svakoga sata, posmatramo jedno drugo, prinuđeni da se ponašamo kao ravnodušni tuđini. I taj nemir, prenadražena radoznalost, histerija jedne nezadovoljene potrebe za razmenom misli, i neka vrsta poštovanja, „čežnja je proizvod oskudnog saznanja“, posmatram.

Najfinije lukavstvo

Onaj koji ljubi bliži je božanstvu od onoga koji je ljubljen.

Prijatelj

Još tada sam znala da će taj moj prijatelj postati uspomena: i njegovo lice, i njegovo telo, stvari koje mi je dao, stvari za koje sam se povremeno pretvarala da nisam čula kako ih izgovara. Na tom rubu zaborava čovek i nije baš u stanju svega da se seti, ali, eto, na neki neobjašnjiv način, on se sećao samo onoga što nikada nije izgovorio.

Mnogo toga sam mogla da kažem, uradim, ali to nije izašlo iz mene.
A evo sada gde izlazi, neprizvano, pomalja se i duboko preobražava.

Nika Dušanov

Portreti

*I ride in a decorated carriage,
My darling rides a blue-white horse.
Where should we tie the knot for our heart?
Under the Xiling pine and cypress.*

Su Xiaoxiao, kineska kurtizana, 5. vek

Kurve Nekropolisa

(Give money and run)

Okusi,
Ovo nije kečap za nemački krompir
Već krv na mom licu
I mlohavoj butini

Ovo nije šminka
Kroz koju te čekam
I zavodim
Već natrulo meso
U kesici gnoja pod očima

Ovo nije osmeh
Koji muškarcu pije um
A ludaka vraća u kavez noći
Ovo je sekira u mojim ustima
Prošla kroz teme i
Zardala od rada jezika

Ovo nisu Prsti
Obrazi
Grudi
Što te nisko draže
Već promrzlo meso
Sivo i tvrdo

Od pamćenja života

Ovo nije grad u kome se živi,
Već šuplja pacovska legla
Puna žute smrdljive prašine,
Neurotične jazbine sa brzim živim očima.
Ovo nisu domovi ljudi,
Ovi Soliteri obrasli testisima Titana,
Ove Palate Nepravde, Gneva i Neuspeha!

Ovo je Nekropolis, ljubavi moja,
I u meni tvoj mali bes
Kancelarijskog radnika.

Poetese Osteurope

Nemaju grudi
Nežne oči
Bele ruke i vitke prste
Nemaju duge noge
Prorez na butini
Čipkaste porube na spavaćici
Nemaju ništa od toga.

Ah,
Kako će ih Starci voleti?
Gde ih nežno potapšati?

Ko će ih voleti,
sem
Ganeša, pismenog surlatog boga.

Confutatis (došavši po pravdu)

Na vratu joj bore i žile svih smerova
Na leđima joj muž snen i pobožan
Kao lenjivac okačen i tužan
Pozdravljam gospođu spremno kao đavo
Ljut na izrabljivački pogani soj
Nevidljivo pljujem na mlitavo cveće
Dvorišne staze na koje kaplje proleterski znoj

Stavljam ruku na njeno prstenje, nakit
I debelu mačku u prolazu štipnem
Muzika je sve bliže, malkice se njišnem,
Stražnjicom i brčićem geački se gicnem

„Već vidim imate stila
I vaša majka pere moje podove
Pokloniću vam ovu bocu vina
Da je sa ženicom položete”

Grba s njenih leđa poče da se budi
U protest kreće kilav i nepromišljen
Ali ja vino zgrabih snažnom šakom
Čuvajući svoj idiotski plen

Kako su joj oči zasjale
Pred mužjakom dlakavog zglavka
Neka joj oprost Bog!

Reče:

„Evo crkve u kojoj bih se mogla moliti
Evo sifilisa kojeg bih mogla dobiti

Evo truljenja koje obožavam!“

Golišavi

Go na severu
Go na jugu
Go na istoku
Go na zapadu

Žvaćem svoj bigmek sa ustajalom šminkom na licu,
Vozim na rezervi po južnom Banatu,
Pijem sa čovekom koji me podseća na oca.
Ja sam nečija majka

Vidi se da stalno ponavlja sebi.
To malo slavlje na njegovom buđavom licu
Je ono što zaista vređa
životinju postalkoholne depresije.

Mrak se gura preko reda
za pisoarom.

Staje ispred mene
I maše ogromnom crnom zadnjicom
Pred mojim očima.

Hiljade crnih pendreka
Izleće kroz prozor muškog toaleta.
Homoseksualni oglasi i brojevi telefona
Zakrčuju heteroseksualni saobraćaj.
Milićev balvan
Začepљуje Dišanov pisoar.
Sve se taloži.
Ništa ne otiče.

*Pritisak raste, Petre,
Ti ćeš biti stena na kojoj ću graditi svoju crkvu.*

*Ja ću biti
na severu
na jugu
na istoku
na zapadu.*

Ti budi go.

Tihana Hamović

Neguj nežnost

Zamor zvuka

Samo gledam.
Našla sam još jedne oči.

Drže mi pogled
na tankoj niti
koja treperi.

Nije to čovek

Četiri krila
neupotrebljena
i glava
zavezana.

Nema skretanja s puta.

Gramzivosti paučine

Gledala me je u oči i plakala.
Zapaljenih zenica gledala me je
ne ispuštajući zvuk.
Razumeš?
Razumem ja svakog ko plače.
Skameniš se kada ti neko plače u oči
dok vlada tišina.
Glas i tebe napusti.

Uz pratnju jecavog zvuka,
pa i najneznatnijeg,
lakše je.

I gledam

Dani mirno umiru,
iznutra i spolja.

Kretanje se usporava,
kretanje se ubrzava.

Dani se mirno rađaju,
unutra i spolja.

Neguj nežnost

Prišli su blizu
i pogledali se u oči.

Bio je to mir nemirnih.

Zebnja

da stalno nešto zaboravljam
da me odvlači trenutno ushićenje
a nešto važno čeka
i neće doveka

Poenta

Muka od meditacije.
Dosta, dosta, dosta.
Akcija.
Životologija.
Moja majka boluje od akutnog realizma.

Opasna boljka.
Nadumnjak mi raste dok razgovaramo.
Divan dijalog sa sobom sledi.
Da li ste Vi normalni?
Meni treba suština u njoj da se kupam.
Puls, lako beznađe i vatra.
Ovde neće biti reči o miru i tišini,
već o dubokom kopanju jame za duše.
Nema poente.
(Zamrznute.)
Trajem na ledu,
mortus mimika,
rakov korak,
grčevito pružanje koščate šake,
pa mirno spuštanje šake u krilo.
Lomljivina preti.
San o uzemljenju
(izbezumljenosti).

o poeziji

Branislav Oblučar i Marko Pogačar

PJEŠKE PO INTERNETU

Izbor iz mlađeg hrvatskog pjesništva

Unatoč očekivano nepovoljnim društvenim i tržišnim uvjetima, moglo bi se ipak ustvrditi da su nulte bile dobre godine za poeziju u Hrvatskoj, barem onu koju su pisale autorice i autori mlađih generacija. Desetljeće je za nama, i retrospektivni pogled ima što obuhvatiti. Nakon tmurnih i poetički oskudnih devedesetih, nulte su na samom svom početku iznjedrile nešto drugačije: nastupio je „val“ stvarnosne poezije, komunikativne i čitane, na čijem je čelu danas već kulturna knjiga Tatjane Gromače *Nešto nije u redu?*, uz čiji bok stoje knjige autora kao što su Krešimir Pintarić, Drago Glamuzina, Vlado Bulić i drugi. Poezija je u takvim poetikama izmaknula u prethodnom desetljeću već prilično iscrpljenom iskustvu jezičnog pjesništva koje je dominiralo još 80-ih, a koje je, prije svega na stranicama časopisa *Quorum*, bilo obilježeno intermedijalnošću i popularnom kulturom kao znakovima novoga doba. Upravo te su sastavnice, kao i već tada dominantan kolokvijalan govor pjesništva, prožet jezikom ulice, oznake koje će u većoj ili manjoj mjeri preuzimati mlađi naraštaji, kako oni 90-ih, tako i oni nultih.

Dok su desetljetni ritmovi suvremenog hrvatskog pjesništva od 50-ih godina prošlog stoljeća obično sagledavani preko časopisnih žarišta uz koje se onda obično vezala i određena generacija, nulte godine, kao i prethodno desetljeće, narušavaju i mijenjaju takvu koncepciju. Premda je problem časopisa, njihovog književnog i društvenog utjecaja nedvojbeno evidentan, pa je on postao i problemom kulturne politike, ne može se govoriti o zamiranju časopisne scene. Godine 2005. počeo je u polugodišnjem ritmu izlaziti časopis *Poezija*, namijenjen isključivo pjesništvu i uz njega vezanom kontekstu, a svoj je ritam obnovio i *Quorum*, s pomlađenom redakcijom, u kojem je poezija i dalje obavezno mjesto. Valja spomenuti i časopis *Tema* te dvotjednike *Zarez* i *Vijenac*. Ne smije se zaboraviti ni internet kao novi prostor na kojemu u nultima zaživljuje i književnost, isprva na blogovima, a potom sve više na različitim portalima, najprikladnijima za žanr recenzije, kritike ili razgovora. Za većinu je ovdje spomenutih časopisa karakteristično da ih uređuju i u njima zajedno objavljuju kako autori najmlađe, tako i oni srednje ili starije generacije, što se može iščitati i kao poetički indikator: različite poetike manje-više nekonfliktno supostoje, a najmlađe generacije pišu neopterećene tradicijom – nema velikih imena i velikih opusa koje treba osporiti ili se s njima nadmetati. Individualnost, samosvijest, inzistiranje na poetičkom pluralizmu, kao i poznavanje konteksta u kom se piše kategorije su kojima se u najopćenitijem smislu može označiti stanje mlađe hrvatske pjesničke scene. Problematika pripadajuće kritičarske produkcije unekoliko slijedi onu časopisnu. Mlado i najmlađe pjesništvo, tako, uglavnom na stranicama već spomenute, uskospecijalizirane periodike, prate kritičari svih generacija, u rasponu od Tonka Maroevića, preko Branka Maleša i Nikice Petkovića, do Darije Žilić, Katarine Brajdić i nižepotpisanih. Slabija profilacija unutargeneracijskih kritičara, jasno očitljiva u usporedbi s prethodnim naraštajima, može se, jednim dijelom, pripisati i već spomenutoj distribuciji pjesničkoj kritici posvećenoga medijskog prostora.

Izbor koji donosimo dobro oslikava upravo naznačeni kontekst. 1973. godina kao granična s obzirom na rođenje uvrštenih pjesnika pokazala se, iz dva razloga, izbornički zahvalnom. S jedne strane ona predstavlja dobro pogođenu razdjelnicu prema još uvijek slabije kanoniziranim autorima i opusima, onima koje, u dobroj mjeri, još valja temeljito kritički usustaviti i valorizirati. S druge, s izuzetkom Vlade Bulića, upravo ona predstavlja razdjelnicu prema ključnim pjesnicima spomenutog stvarnosnog registra, rođenim mahom krajem šezdesetih i na samom početku sedamdesetih godina. U izboru koji prilažemo riječ je, tako, o pjesnicima rođenima između 1974. i 1984, koji u nultima objavljuju svoje prve ili najznačajnije knjige – bez većine njih nije moguće zamisliti recentnu mlađu pjesničku scenu. Uz njih je, osim na početku teksta već spomenutih imena, važno navesti još barem nekoliko autora rođenih krajem 60-ih ili početkom 70-ih da bi slika bila potpunija; riječ je o Ivici Prtenjači, Tomici Bajsiću, Slađanu Lipovcu, Evelini Rudan...

Dorta Jagić i Ana Brnardić pjesnikinje su koje svojim knjigama objavljenim na samom početku nultih odnosno krajem 90-ih stvaraju prijelaz između desetljeća, pa u njihovim prvim knjigama kritika opaža značajke ranijih pjesničkih poetika, dok u nultima njihova pisma razvijajući se dosežu prepoznatljivost i samosvojnost.

Ana Brnardić u svoje tri knjige pjesama uprizoruje zanimljiv pjesnički put, od inventivnog baštinjenja poetika jezičnog iskustva 80-ih godina u *Pisaljki nekog mudraca*, preko izmaštavanja oniričkog, bajkolikog svijeta u *Valceru zmija*, s dominacijom pjesme u prozi, do *Postanka ptica*, knjige koja raniju izrazitu fragmentarnost izraza izručuje komunikativnijem idiomu s natruhama narativnosti. Da bi stupio u pjesnički svijet Ane Brnardić, čitatelj mora poći često nepredvidljivim asocijacijskim putanjama, kroz semantički gustiš teksta, pod ruku s kakvom zmijom, pticom ili anđelom, ili s kakvim drugim imaginarnim bićem koje šeće samom granicom poznatoga svijeta, a često i s onu stranu.

U sve četiri svoje pjesničke knjige, sve vrijeme crpeći iz tekstualističke tradicije i snažnom je autorskom gestom nadopisujući, Dorta Jagić gradi razigran pjesnički univerzum utemeljen na dvjema konstantama: gustoj, hermetičnoj metaforici te otvorenoj, raspršenoj strukturi pjesme čiji često neodoljivi zamah verificira sveprisutna šapa *poete ludensa*. Od *Plahte preko glave* (1999), preko *Tamagochi mi je umro na rukama* i *Đavla i usidjelice* (2003) do *Kvadrature duge* (2007), temeljni autoričin egzistencijsko-etički horizont, kao i najpregnantnije referentno semantičko polje ostaje evanđeosko kršćanstvo i njegov centralni tekst, Biblija.

Olja Savičević Ivančević prvom se pjesničkom knjigom javlja kao osnovnoškolka, daleke 1988. godine, a nakon još dva mladenačka naslova u horizontu suvremenoga pjesništva etablira se knjigom *Kućna pravila* (2007). U potonjoj, rubno konceptualno strukturiranoj, mahom u proznim fragmentima, pjesnikinja donosi melankolični, izgubljeni narativ vlastita djetinjstva, lirsko mapiranje njegovih prostora i aktera – suptilnu, filigranski ispletenu arheologiju intime. Ovi, na anegdoti, upamćenom detalju, osjetu, ili pronađenom davno izgubljenom predmetu utemeljeni asocijativni nizovi organskog sjećanja postat će temelj za najveći dio kasnije autoričine proze, ali i poetiku njezina otprilike u isto vrijeme inauguriranog pjesničkog heteronima.

Najeklatantniji predstavnik stvarnosnog registra u obuhvaćenoj generaciji svakako je Vlado Bulić. Njegova, za sada jedina, pjesnička knjiga *100 komada* (2003) sjajno objedinjuje sve bitne značajke spomenutog registra/stila: narativnost, iskaz gotovo u potpunosti lišen figuracije na čelu s metaforom, kolokvijalan, svakodnevni idiom, humor, politički angažman te, kao jedinu izrazito eksponiranu figuru, u svim smjerovima, nerijetko i autoreferencijalno emitiranu ironiju. Donekle očekivano, Bulićeva je stihovna proizvodnja našla svojevrsnu ekstenziju u proznoj

formi, te ju je moguće čitati kao integralni dio autorove poetsko-prozne tranzicijske bildungs-trilogije.

„Mijesim tekst / kao pogaču“, možda je najefektivniji autopoetički stih prvijenca Branka Vasiljevića, pregnantno i znakovito naslovljenog *Zid* – njime se iskazuju određena očekivanja spram pjesničkog jezika, od kojega se istodobno traži podatnost oblikovanju i otpor uhodanim značenjima. I dok je u *Zidu* jezik naglašeno tjelesan – karnalan i erotičan – u *Tiltu*, drugoj pjesnikovoj knjizi, jezik je uronjen u zonu egzistencijalne tjeskobe, koja je mjestimice čitljiva i kao ljubavna ili naprosto tjeskoba komunikacije, čija se odsutnost međutim komunicira iznova pronadenim lirizmom i melankoličnim stavom pjesničkog protagonista.

Identitet Saške Rojc neko je vrijeme predstavljao nepoznanicu u domaćoj pjesničkoj jednadžbi, da bi se zatim (samo)razotkrio kao heteronim Olje Savičević Ivančević. I prije toga, međutim, nije bilo teško očitati zajedničke formalne i tematske preokupacije spomenutih autorica. U knjizi *Puzzlerojc* (2007) pjesnikinja također donosi niz proznih fragmenata, čija je temeljna motivska os upravo tvorba identiteta, njegova fluidnost i polifonija. Ovaj put dominanta pripada problematizaciji onoga spolnog i rodnog, a zatim, ponovno, obiteljskog. Izraz je nešto oštiji, kolokvijalniji, a protagonistica je, ne bi li se identitetni konstrukt i lingvistički mimikrirao, sklona opetovanom samoimenovanju.

Knjiga Marije Andrijašević *Davide, svašta su mi radili* izdvaja se radikalnom ispovjednošću utemeljenom na dvjema temama: obiteljskoj tragediji i ljubavnim nedaćama, koje se u pjesmama tijesno prepleću. Njezin je diskurs bujan, razigran, višeglasan i bogat digresijama, odlikuje ga mješavina povišene emotivnosti i (auto)ironije. Pisanje je mjesto na kojem će njezina protagonistkinja svoj identitet uvijek iznova dovoditi u pitanje, tragati za njim ili ga nastojati potvrdjivati – on nikada neće biti fiksna, dovršena kategorija, jer je rezultat višestrukih dijaloga koji najčešće ne nalaze točku pomirenja.

Antonija Novaković još je jedna u nizu pjesnikinja koje su u drugoj polovici nultih za svoj prvi rukopis nagrađene nagradom *Goran* za mlade pjesnike. Rezultat ove nagrade 2008. godine je zapažena knjiga *Lako mi je biti lošija*, čija je glavna osobina spoj fragmentarnog, bizarnom slikovitošću impregniranog govora, i ekscentrične subjektivnosti, određene *tamn*om osjećajnošću. Upravo takva osjećajnost, ukorijenjena u naplavinama napuklih ljubavnih dijaloga ili monologa, biva izvorištem same poezije, pojmljene kao traumatične točke što opsjeda jezik ne dopuštajući mu zatvaranje oko nekog konačnog smisla koje bi kao rezultat imalo i cjelovitu/zacijeljenu subjektivnost.

Na koncu, bez velikih zaključaka, pružamo čitatelju letimičan snimak (naj)mlađe pjesničke situacije u susjedstvu. Priložene pjesničke tekstove on može čitati i kao pošiljku iz paralelnog svijeta (ili jezika, što je u poeziji isto), o čijoj udaljenosti ili blizini geografija zapravo ponajmanje odlučuje.

izbor iz mlađe hrvatske poezije

Ana Brnardić

Moj dvorac u kori drveta

Egoizam ukućenosti: kad si u sobama svoje kuće nosiš kraljsku krunu i nagoni mjehurasto izbijaju. Kuća čuva. Sjedneš za knjigom, a iz nje (umjesto da se TI taložiš u slova) iskakuju mravi i napreduju tvojim trupom. Da sam barem knjižnica!

U kući ne možeš izbjeći sebičnosti. Sve je pokoženo tvojom dermom. Zima vani pripušta malo cakline, bjeline i negativne glazbe kroz staklo u toplu dlakavu sobu. Čaj se puši. Kralježnica je u kutiju pospremljena. Knjiga prede, a lijeni čuvar-andeo gosti se kokos-kockama.

Što hoće onda bijesni ljudi grada, ulica i atrija? Licima raširenim u bjesove mole malo ljubavi, u šaku umrvljen poljubac, tajni znak. A nekolicina ih je skupila lice u suhu smokvu, takvi moraju prvo proći tečaj za odvikavanje.

(2005)

Siesta u gradu od kamena

To nešto od čega jedva mogu disati su žene u crnome koje slijepo uđu u trbuh. Unutra je crn mrak, pa pale kojekakve lampice. Lice sivo kao pokojna koža, a haljine šušte i mirišu po deterdžentu. Sjednu za stolić i jedna kuha kavu na kuhalu. Ostale žmire. EEEj, tamo! Najcrnje od svega, dragi moj dopisniče, jest što neće govoriti. I kad bih bar jednoj zavirila u lice kojem se bliži zavinut prst, preko njega kao slučajno pada plašt rupca. EEEj, tamo dolje.

(2005)

Vrag

Vrag je lišenost riječi,
ruka koja raste ni iz čega i već postaje
ljudska.

A dobrotu, sveci, anđeli?

Oni su svjetlucave krijesnice koje,

ponegdje veličine mog palca – kao npr.
tu, u Ohiju – probijaju mrak, ulaze
kroz okanca koja su se stvorila,
naravno, u trenutku
iznenadne gluhoće.

(2009)

Pisanje na tipkama

dok pišem na ovoj spravi
posao udaranja u slova ne razlikuje se puno
od uspinjanja na neku zimsku planinu
sa štapom i dobrom opremom

kockasta slova su poput neosvojivih klisura

pišem u rukavicama od grube vune
nos mi je crven kao u tibetanske seljančice
a tlo na kojem su ova ugažena slova
crno od tvrdoće

premda su male šanse da ću se uspeti

zastat ću kod prve kolibe
iz koje posvuda suklja dim
odmorit ću se uz crni napitak iz samovara

pa ću poći dalje po ledenim guturalima
koji se obično, tamo pri vrhu, grupiraju
u bijelu smrt

(2009)

Naricaljka

Mogla bih cijelo jutro iskašljavati tamne pauke,
tako drage prijatelje nesanice, držače svijeća,
svoja nutarnja bića.

U početku, bog nije pravio razliku: čovjek, riba, kopriva.
Otvorio bi sovine oči i gledao u prozirnu planinu.

Ujutro, tamna šljiva neba širi se po tijelu.

Glava se okreće oko sunca i upisuje svoju starost
u drvene listove.

(2009)

Ana Brnardić (Zagreb, 1980) diplomirala je komparativnu književnost i hrvatski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Studira violinu na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Objavila je tri knjige pjesama; prva je nagrađena je nagradom *Goran* za mlade pjesnike i nagradom Društva hrvatskih književnika Slavić za pjesnički prvijenac, a druga nagradom *Kvirin* za mlade pjesnike. Izbor pjesama iz tri zbirke preveden je na rumunjski jezik i objavljen pod naslovom *Hotel cu muzicieni* (Editura Academiei internationale Orient-Occident, Bukurešt, 2009).

Bibliografija:

Pisaljka nekog mudraca (SKUD Ivan Goran Kovačić, Zagreb, 1998);

Valcer zmija (Matica hrvatska, Sisak, 2005);

Postanak ptica (HDP, Biblioteka Poezije, Zagreb 2009).

Dorta Jagić

Barbara

tog je ranog poslijepodneva u kafiću iznad terminala

moja draga Barbara, koju ja od milja zovem Berek

neovisno o Nicku Caveu, Shreku 2 i Bibliji

shvatila da people aint no good.

ja sam srkala kakao, ona je plakala i tako pijuckala slani kapučino.

onako s podočnjacima i podbula, sjedeći u kontralihtu

naricala je nad činjenicom da je dvadeset godina vjerovala kako su ljudi bubači,

i da im se odurnoća samo ponekad nekim čudom desi.

ne obazirući se na konobara

pitala se retorički (u jobovom ključu) kako je mogla učiniti nešto tako svinjski,

i to više puta. ona. ona koja je cijeloga života vjerovala da je oličenje

dobrote i morala.

ona. ona koja je cijeloga života vjerovala da je oličenje čovječnosti.

u to ime pala je još jedna zasoljena kava.

uvjeravala je: stara, to nisam bila ja.

ja sam radila harmonike od papira za šećer i bila hepi

što je došla pameti i uvidjela da su ljudi zli. da im treba spasenje od njih.

kao kakav ključni masenger u Matrixu

nadnijela sam se nad stol i

izrekla joj revolucionarnu istinu

da u svakom nespasenom čovjeku živi barem jedno sivo čudovište.

egzaktno rečeno pobunjeni anđeo.
šutjela je, ali nije bila iznenađena. (ovoga puta nisam ispala fanatik.)
gosti su odavna otišli kući i konobar je zatvorio kafić. prošla je jesen, pa i nova godina.
brat joj se zaposlio, starija sestra se udala.
ona je i dalje sjedila i plakala. o ljudi, koja milost.
digla se i otišla van, u isusa.

(2001)

Minute šutnje na odašiljaču

od svih gangličnih organizama na planetu
najnervoznija su domaćice.
i kad su najsmirenije
noktima mrve u džepovima šlafroka
šahovske kraljice od tijesta.
svoje poznate halucinacije
dobivaju od kronične osvjetljenosti kuhinjskim
žaruljama od šezdeset i šest vati.
ispod pregača nose tijela puna pupaka
a u očima sjenke nedonoščadi u zelenom pakpapiru.
njihov svetac zaštitnik ponešto je malouman
i ima tijelo televizora sony.
u prijepodnevnim satima
ako je zdrava
štitnjača domaćice izlučuje
posljednje želje junaka hispanističke sapunice.
kad naposljetku umru od dehidracije
njihova smrt izaziva tonske smetnje na odašiljaču.

(2002)

Loža hvatača pomisli

sigurno je
da još živi tradicija gluhih travara
koji kradom skupljaju smolu iz zdravih ušiju.
to rade pomoću nastranih pijavica
pa u zemunicama ispod kolodvorskih bifea
uvečer povežu oči i prave iz smole ukusan, slatkast čaj.
natašte ga u zoru ispijaju
da bi mogli lunjajući ulicama oslušivati i
snimati naše pomisli, naposljetku
biti ekskluzivni poznavatelji prave situacije u svijetu

ipak, znatnije ne utječu na ljudsku sudbinu
jer ti čudni gnostici preziru djelovanje.
u amazonskim prašumama tiskaju svoje tajne novine
samo za upućene članove.
nažalost, lepet njihovih svečanih kragni
rastjeruje naše špijune
pa o njima zapravo ne znamo ništa više.
samo jesen skuplja njihova najsitnija sjećanja
koja nakon smrti ugrađuju u transkontinentalnu cestu

(2002)

mi ptice, a ribe, a riječi

u početku,
kao duh u postanku
mi, ptice tek izletjele iz križa
lebdimo nad tamnim vodama
još nejasne svome kljunu
dirljivo razrađujemo godinama
i pad i let i pad
prihvatljiv zrnu metka i našem
neprobojnom tijelcu
od žutoga skaja što prolazi kroz
sve zidove
dugo učimo prepoznavati naš vjetar
i ljubiti se s njime u trbuh u munji a
na zemlji rubikovom kockom
odvajati more od kopna
i na tlu
napuhavati čvrste sfere zraka,
što će se tek kad poletimo
po trgovima uvaljati u brašno
i postati vidljive
svima jestive
kugle živih
riječi

(2007)

31. rođendan

ako tog jutra, pa makar ti bio 31. rođendan
nisi ustala iz torte

iz kreveta kao božje dijete
u kožuhu s izvezenim crvenim klizaljčkama
brige ti se tokom dana
gomilaju kao krpice za naočale
nešto kao razlivena stara koža vuka skori se na torbici
na patent zatvaraču hlača
hvata se po noktima, mobitelu, novčaniku
i ometa signale iz svemira
koje ti šalje uskrslo vrhovno biće
u takvim se danima prejedeš piletine za ručak
i sjedneš pisati prosječne kokoške pjesme
zbog rastuće napetosti u vratu
i vodostaja rijeke cetine
nazoveš urednika, sestričnu i preostalu živu baku
a zamusano se čudovište
ščučuri u maternici, tiho plače i pije crnu kavu
u sumrak zavija pod pazuhom
a navečer te raspori i napuni kamenjem
iako je ono to koje je mrtvo
i smiješno
sutradan lovci i geometri na prozoru mjerčaju
koliko ovog puta brizi nije uspjelo
produžiti život slavljenici bar za jedan
krvavi lakat

(2007)

Dorta Jagić (Sinj, 1974) osim poezije piše i objavljuje eseje, dramske tekstove i kratke priče (nagrade časopisa *Vijenac* i *Večernji list*). Dobitnica nagrade *Balkan Grand Prize for Poetry* 2007. godine. Prevodi s engleskog i njemačkog jezika. Od 1999. bavi se kazališnom režijom i pedagogijom u studentskim kazališnim grupama u Zagrebu.

Bibliografija:

Plahta preko glave, pjesme (SKUD Ivan Goran Kovačić, Zagreb, 1999)

Thamagochi mi je umro na rukama, pjesme (Meandar, Zagreb, 2001)

Đavo i usidjelica, pjesme (AGM, Zagreb, 2003)

Kvadratura duge, pjesme (AGM, Zagreb, 2007)

Kičma, kratke priče (AORA, Zagreb, 2009)

Olja Savičević Ivančević

*

moje noge rastu u kadi. moje noge odlaze od mene. još jučer sam mogla stopalo staviti na tjeme.

moje noge odlaze od mene ili to moja glava čini tlu.

ne znam što se događa, al stižu mi u susret knjige s najviših polica.

(2007)

*

otac je otvoren danju i noću. u njega može ući pjesma. u njega može leći bog ako se umori.

kroz njega može proći ljubav kao kroz prazan supermarket.

(2007)

*

u njenu je kolibu te večeri dolutao pas koji vuče saonice slane od krljušti.

- jednog dana tebe će potražiti muškarac - rekla je - čiji prsti pristaju među moja rebra.

pomela je kolibu, namazala tijelo i dlanom istjerala noć iz psećeg krzna.

s krova je mjesec kliznuo među ledolomce, a ta žena s vrućicom u modroj grivi,

izvukla je britvu iz pojasa i razrezala zimu za sebe i za psa.

(2007)

*

najednom sam razvila ljubav za jako slatko i suho voće. za bademe i med. za ćupove pune šećera, kave i začina. za korice limuna i crni papar.

živjela sam od groždica i smokava, močila sam prste u rum i lizala jagodice, krišom. udisala sam požudno miris duhana iz lule. miris paste za cipele. miris tamnozeleno boje za drvo.

drhtala sam sama između zidnih tapeta i kredence.

slabu hranu nisam htjela ni kušati: samo repove rakova, samo datule, školjke i cimet.

za poljubac sam jedva dočekala trinaestu.

(2007)

*

od novca koji sam dobila za sitne riječi, kupila sam bicikl.

bila sam biciklistički talent svjetskog kalibra, prestizala sam motocikliste, preskakala krovove, vrebali su na mene iz daljine sportski agenti.

tada je iz reno četvorke izašao dečko i rekao: blesačo, umalo sam te zgazio, tko ti daje biciklu!?

četiri godine sam zaobilazila njegovu ulicu. kad me sljedeći put sreo, četiri godine je patio. baram.

(2007)

*

da sam, nakon bure, otrčala u park i vratila se s naramkom šišaka punih pinjola,

da sam uspjela zadržati dah pod morem od velikog do malog mula, da sam naučila voziti taj motocikl, da sam imala zvižduk koji se čuje u trećoj ulici, da nisi rekao *nemoj, šteta je* kad sam počela svlačiti majicu, ne bih ja pisala.

bilo je tako lako namještatiti sitne riječi u svoju korist, makar im lomila kosti.

(2007)

Olja Savičević Ivančević (Split, 1974) diplomirala je hrvatski jezik i književnost na zadarskom Filozofskom fakultetu. Piše prozu, poeziju, novinske kolumne. Za rukopis *Nasmijati psa* nagrađena je nagradom *Prozak* kao najbolji autor/autorica proze do trideset i pet godina; dobitnica je prve nagrade *Ranko Marinković* Večernjeg lista za kratku priču *Heroj* te nagrade *Kiklop* za najbolju zbirku poezije *Kućna pravila* (2007). Prozni ulomci, priče i pjesme prevedeni su na dvadesetak svjetskih jezika, uvrštavani u strane i domaće izbore i antologije. Živi i radi u Splitu kao slobodna spisateljica.

Bibliografija:

Bit će strašno kada ja porastem, pjesme (OŠ "Vjeko Butir", Kaštela, 1988)

Vječna djeca, pjesme (Narodno sveučilište, Split, 1993)

Žensko pismo, pjesme (Thema, Zadar, 1999)

Nasmijati psa, kratke priče (AGM, Zagreb, 2006, 2007; *Augustschnee*, Voland&Quist, Dresden-Leipzig, 2008; Samizdat B92, Beograd, 2009; Blesok, Skopje, 2009. Nyitott Könyvműhely, Budapest, 2010)

Kućna pravila, pjesme (Algoritam, Zagreb, 2007, 2009)
Adio kauboju, roman (Algoritam, Zagreb, 2010; Samizdat B92, 2010)

Vlado Bulić

u jednom od mojih sela (da, ja sam seljačina)
živi jedan redikul.

za vrijeme rata bavio se pisanjem
narodnih deseteraca
posvećenih Tuđmanu.
to je tada bio popularan hobi
u mom zavičaju.

to, naravno, nije spriješilo ostale
da ga i dalje smatraju redikulom.

osim starog Ivana koji je govorio:
“Ma je redikul, ali, bogami, sve mu se slaže.”
mislio je na rimu.

unatoč njegovom nepoznavanju
trendova u suvremenoj poeziji,
ne može se poreći da je Ivan
de facto umjetnik.

njegove breskve svake godine najbolje rode.

P.S. ispričavam se svim stanovnicima Naklica
koji je dijele mišljenje o Ivanovim breskvama.
to sam napisao radi poante.

P.P.S. ispričavam se Ivanu zbog isprike ostalim
stanovnicima Naklica.
to sam napisao da poanta
ne djeluje prejeftino.

(2003)

bivši
ratnik, pustolov i pržinar
Mate U.
izborio se
za posao
u lokalnoj mesnici.

kolje
i nosi bocu rakije sa sobom.

za sitne pare

potegne gutljaj-dva.
dovede bika.
zaveže ga s dva lanca,
za desni zid
i lijevi zid.

fiksira ga pogledom.
digne čelični bat
i udari svom snagom između

(bik nema šanse).
rogova.

bik klekne.
Mate ga udari još jednom.
bik se izvali.

Mate nastavi:

"Jebem ti"

TUP!

"mater"

TUP!

"četničku"

TUP!

"u pičku!"

TUP!

obriše znoj.

uzme nož.
otpije još gutljaj
i mrtvom biku prereže

grkljan.

krv šprica kao
iz vatrogasnog šmrka.

uzme bocu.
sjedne mrtvom biku na plećku.

i gleda krv kako otječe u kanalizaciju.

pije

(2003)

na nasipu su me jednom
zaustavila tri tipa.

prvi me pitao odakle sam.
rekao sam "Jebiga, iz Splita."

to je njemu bilo dovoljno da me
pogodi cigarom u čelo
i laktom u zube.
jedan se slomio.

kad se uputio po još
mojih zuba rekao sam
"Oprosti što si mi izbio zub
i oprosti što sam iz Splita
Mogu li sad doma?"

razočarao se.

rekao je: "Daj barem sa mnom
jedan na jedan. Oni se neće miješati."

"Stari, sorry, ali ja bi stvarno doma."

(BOLJE ISPAST GLUP, NEGO IZ BUSA. – grafit)

pa su me pustili.

kad sam to ispričao Veci,
obećao mi je da će "slomit pičku prvom
Purgeru kojeg vidi u Splitu."

naravno, ispunio je obećanje.

zato je nekad dobro prešutjeti
neke stvari.

(2003)

kad sam prije par godina
također pokušavao
pisati poeziju,
to je izgledalo ovako:

Anonimne Bogorodice
u bijelim vjenčanicama
plešu prve valcere
polagane smrti
uz nostalgične zvukove
privatnih revolucija:
mamurne stratocastere i
distorzirana razočaranja.

Da razbiju dosadu,
rađat će sjene
nekih novih polubogova.

pokazao sam to DRAGI.

rekao mi je da se i on sjebe
kad guta tripove na
seoskim pirevima.

(2003)

rekla je:
pa sam je pitao:

“Osjećam se užasno.”
“Što ti je? Reci.”

odbila je konverzaciju.

rekla je samo:
pa smo otišli do nje i poševili se.

“Sama sam doma.”

(stvarno sam se trudio.)

nakon svega, pitao sam je:
rekla je
ustala,
zapalila cigaru,
otišla do frižidera,
otvorila Ožujsko i
otpila skoro pola boce.

“Je li ti sada bolje?”

“Da.”,

toliko o muškim svinjama.

(2003)

Vlado Bulić (aka bloger Denis Lalić), rođen je 1979. u Splitu, studira hrvatski jezik i književnost te informatologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Objavljivao je u časopisima *Quorum*, *Godine nove*; studentskim novinama *Revolt*; u časopisu *Libra Libera* je i danas jedan od urednika. Tekstovi su mu čitani na Trećem programu Hrvatskog radija, na Radiju 101, a jednom je nastupio na FAK-u. Piše scenarije za tv-serije *Bitange i princeze* od 2006. i *Mamutica* od 2008. Bio kolumnist *Cosmopolitana* od 2006. do 2009. Od 2001. - 2006. bio je „stalni bloger“ internet-portala www.index.hr na kojem je pisao blog *Pušiona Denisa Lalića*, najčešće u formi kratke priče. Taj je blog 2003. proglašen najboljom web-kolumnom hrvatskog dijela weba. Knjiga pjesama *100 komada* prevedena je na engleski jezik.

Bibliografija:

100 komada, poezija, Studentski centar, Zagreb, 2003. (pobjednik natječaja za prvu knjigu Studentskog centra u Zagrebu);

Putovanje u srce hrvatskog sna, roman, AGM, Zagreb 2006. (Nagrada Jutarnjeg lista za najbolje prozno djelo u 2006.);

Denis Lalić (Vlado Bulić): *Pušiona*, AGM, Zagreb 2006;

Game Over, scenarij kratkog igranog filma izabran na natječaju *Zagrebačke priče*, 2007, Zagreb film festival.

Branko Vasiljević

mijesim tekst
kao pogaču
jednim brzim zzzup

oblikujem pisoare gramatiku
kvalitetno vino buržoaziju
on neprestano navire iznova
kroz vrata iz zida
iskače iz utičnica
pojavljuje se u kosi tanjuru
gaćama vokativu u smeću
u posudu s njim! u posudu!
jedan pas strpljivo promatra
znoj kaplje

(2003)

pogledam
u kristalnu čašu
kristal reče: uđi!
ja uđem
vidim prostor голу podlogu
zid vodu
kristal reče: dobro je.
samo tako nastavi
i okopnit ćeš
vidio sam isusa
bio je gol
pomahnitao i gol
sreli smo se u gradskoj kavani
tamo leptiri sa zidova
padaju u čaše
pitam ga: kako je?
isus me samo pogleda
i okrene se na drugu stranu

(2003)

Goblen svinjske kobi

jučer smo
trančirali svinju

kao kurvu

gurali šake
u bijelu masu
tromog obješenog sala

bilo je i djedove krvi
na podu
čvaraka kobasica i šnici

cijeli spektar
sažvakanog mesa

onda smo pucali kokice
kao ječam
kao golemi glineni krastavac

šutili debljali se
- ukokani u masti

(2003)

ti si otok
sa šumama plićacima
djecom koja se krevelje za vrijeme
održavanja otočkih svečanosti
prodavačem perja ribarima
i kosim grebenima
ti si otok
bog i batina usred jadrana
i dok bura premješta
ptice s jednog kraja tebe na drugi
ti si otok
i dok ljudi na trajektu šapuću među sobom
zadivljeni
to je otok
možda ti nije po volji biti tako stalno
zaboden u slanu vodu
ali što ćeš
na kraju krajeva
nisi trgovački putnik
ti si otok

(2009)

nestajanje (*gnječeći slike*)

evo raskrio sam konačno jutros
pri povratku s glume
svoja tajna sankilot bedra dječacima
što su stajali uz obalu,
obli nepravilni password
ropotarnice ćudljivih sjena. dosadu.
promatram
ljude oko sebe gdje rastu kao slana jesen.
mladićima nedostaju peraje.
idu na grupne terapije nestajanja;
djevojke i ne pozdrave kada prođu samo ih
odgurnu u stranu.
osjećaju se kao mašina.
žito raste iz njihovih očiju.

(2009)

Branko Vasiljević rođen je 1980. u Zagrebu. Objavljivao u književnim časopisima *Quorum*, *Književna revija*, *Tema*, *Re*, *Iza – glas nesvijesti*, *Naše pismo*, *Pobocza*, *Focus*, u *Glasi Istre* te na internetskim stranicama *Litkona*. Godine 1998. sabrao je dotadašnje pjesme u promotivnu knjižicu *Simulator smijeha*. Pjesme su mu prevedene na engleski, poljski, makedonski, ukrajinski i talijanski jezik. Prva mu je zbirka pjesama nagrađena nagradom *Goran* za mlade pjesnike.

Bibliografija:

Zid, SKUD Ivan Goran Kovačić, Zagreb 2003;
Tilt, HDP / Biblioteka Poezije, Zagreb 2009.

Saška Rojc

ogledalo s golom saškom

znaš li razliku između ogledati se i zrcaliti se, saška? ti se ogledaš, tvoj odraz se zrcali.
u ogledalu ne vidiš vrh svoje glave ni stopala od gležnja. stojiš u hodniku dok ne pomodriš od

hladnoće.

nokti su ti ljubičasti. grudi ti izgledaju kao da ih je netko prišio na torzo. to je zbog dječaćkog lica. ispod pupka si obrijana i vidi ti se klitoris. tvoje oči zbunjeno gledaju. ramena su ti opuštena. kroz tanku kožu se naziru žile. saška, zašto plačeš u ogledalu, što će reći ljudi?

(2007)

geine oči s golom saškom

saška tvoje je tijelo rog obilja. ti si se sva rasula po tom krevetu. gea je mala, neće moći pojesti do kraja. sva si od kose. usne su ti natekle. u udubinu kraj ključne kosti skupljaju ti se kapljice znoja. vide ti se zubi kad se smiješ. u smijehu hvataš usnama geinu smeđu bradavicu. kad dignoš oči vidiš se u zelenom vrtlogu. to gea vrtloži. možda je ona tvoja zemlja.

(2007)

viđenje lorenca b. kapetana duge plovidbe

imala je mršava dječja bedra i prćaste guzičice. volio sam žene s jakim listovima i za glavu više od sebe, ali na nju tako krhku, stalno mi se dizao. kad bi bila ljuta i ne bi mi dala, cvilio sam iza njenih leđa kao pas. mišice i bedra bili su joj modri od mojih stisaka. pripijala se uz mene noću poput djeteta i njuškala me. prvu godinu jebali smo se tri puta dnevno. kasnije sam joj postao pregrub. varala me s prijateljicom.

(2007)

oslušivanje željeza u krvi

u mekom mesu klokoće tekuće željezo.

ponekad me noću prene kuckanje krvi u ušima. kažu da je to zbog tlaka. niskog, mislim.

nevidljive preše potiskuju moju krv u mala željezna jezera.

zato trebam tvoju stvarnu toplinu gea, za periferne dijelove mog tijela.

za ruke, stopala, spol, srce.

ako me tvoja zemljana ljubav ne zagrije moja će krv ohladnjeti, stvrdnuti se. moje će meso ostati ispresijecano željeznim šipkama.

(2007)

brodska kabina

je maternica par excellence. kao i uvala. u svom tom zibanju slane tekućine.

volim utrobu barke. u njoj dijete sanja pustolovine.

iako je mračna i prepuna ladičica ona svjetluca. kristalići soli na okruglim prozorima. sunce preslikava valove pod provom.
minuciozna arhitektura prepuna je ženskih rješenja. kao što je žena prepuna brodskih rješenja.
i kad plovimo, mi putujemo u kabini. čuvamo našu djecu od vjetra i sunca. sklanjamo se od oluje. kuhamo čaj s rakijom za mornare.
kabina je soba za seks. tijelo koje je na palubi obično u svojoj golotinji, pod provom postaje bolna želja. zato se i nudisti često oblače kad silaze u kabinu.
unutrašnjost broda jedan je od najintimnijih interijera koji postoje.
ali kad ne bi bila u brodu sličila bi na grobnicu. na krtičju podzemnu izbu.
na mjestu posvemašnje slobode, ona je sloboda tajne.

(2007)

Saška Rojc (Split, 1977) poeziju je objavljivala u *Quorumu*, *Temu*, *Zarezu*, *Poeziji*, *Vijencu*, *Pobozci*, na *Knjigomatu*, *Croatian in translation* i Trećem programu hrvatskog radija. *Puzzlerojc* je objavljen kao elektronička knjiga na stranicama *DPKM-a* (2006.) Pjesme su joj prevedene na poljski i engleski.

Bibliografija:

Puzzlerojc (AGM, Zagreb, 2007).

Marija Andrijašević

Idi u dućan i donesi tri jaja i veliku bocu marmelade

koja neugodnost.
dobar dan.
dobar dan.
kako ti mama? kako ujak? kako teta? kako dugmad na košulji?
ajde, saberite se, vi ste samo prodavačica.
ja ne mogu voditi takve razgovore. zašto želite znati išta o meni?
a bilo mi je neugodno. ne volim neparne brojeve.
stara je rekla tri jaja, a mi više nismo siromašni.
dajte mi deset jaja.
ma dajte vi meni trideset jaja.
i ova marmelada od četiri kile, koliko košta?
nisam čula odgovor, bila sam spremna: može, super!
to ćete palačinke spremati?

ma ne, idem gađati reklame na cesti, koji te kurac i to zanima.

moja su jaja.

ne dam ti ih.

nećemo o jajima.

ma, nećemo o ničem.

...

zovi me, reci mi da me voliš, pričaj mi.

zovi me.

želim ti reći kako je na putu do dućana neka ogromna žena udarila čovjeka na motoru.

i kako sam gledala njegovu glavu dok je iskrila po cesti.

nosi kacigu.

veži pojas.

ne želim gledati tvojih deset metara na cesti. ne želim čuti za njih.

a preživio je.

ustvari sam bila smrtnik koji se divio nesreći i nije pozvao pomoć.

policajac me gledao.

ajde, zaustavi me, zaustavi me i slagat ću ti u lice da ništa nisam vidjela.

i što mi možeš? pogodit ću te jajem u to pandursko oko. pogodit ću te.

ja ionako plutam ovim svijetom.

pa sveži pojas.

pazi na kamione i autobuse.

pazi na brzinu.

autocestu.

(2007)

Uživaj u mraku dok nema reflektora

našli su te spokojnog u mraku. daleko od kuće. obezglavljenog.

ostavi me da plačem u kutu sobe.

na rubu kade.

uz otvoren prozor da ne bih zaboravila disati.

strašno je sjećanje na tebe.

pomoli se, prije nego što odeš spavati, vjeruj u boga, vjeruj u zid, planinu.

u zrnca prašine pod krevetom.

pokosi sve pred sobom.

moj djed je previše pio.

živi od strahova. od adrenalina. od prošlosti. pa tamo negdje, u nekom sutra zakopaj glavu u

pijesak i govori: ovo nisam ja.

s britvom u ruci. i tintom. i iglama.

nikad ne znaš kad ćeš si poželjeti nešto ispisati na koži.

broji korake. svaki dio njega. voli ga – ne voli ga. meni je sasvim svejedno.

ionako ćemo sutra igrati šah i slagati figurice po tijelu.

mjere trideset puta trideset centimetara. ima tu i tereta za podnijeti.

kupovali smo pločice mjesec dana prije njegove smrti. rekao je prodavaču: slušajte, imam ja ženu koja to mora vidjeti. mogu li jednu ponijeti doma?

nasmijao me tad. tko zna kad se zadnji put bojao svoje žene.

zatvori prozore, hladno je. djed mraz će ti ove godine donijeti samo šibice.

a zašto šibice?

pa, moraš ugrijati tu svoju zločestu dušu, dijete moje drago.

tu hladnu krv.

moji su preci bili ubojice. i sad nas žele nagraditi. dijele plakete i govore kako je lijepo znati da u sebi imaš plemićke krvi koja je baratala mačevima i kopljima. ma o čemu pričate, ljudi moji.

postoji trideset metara stare ceste na izlazu iz splita u kojima su otisci tvojih stopala.

neki dan sam pratila tragove ulja i slijedila te do kafića u kojem si popio zadnju čašu vode iz tuđe ruke.

kome danas ukrasti identitet?

čiji život živjeti?

umirete kao po zapovijedi.

da l' da budem ujak, teta, ti?

čije ime moram izgovoriti i čuti od nekog: ista si on. ista si ona.

ista sam ja.

od toga se ne moram štititi.

(2007)

moj stari se ubio.

jedno jutro je otišao na posao s komadom konopca u džepu.

zadnji put su ga vidjeli u pet i četrdeset i pet ujutro na putu za autobusni kolodvor.

moj stari je bio lud i nepromišljen.

hoću li mu se svidjeti? što ti kažeš? večeras, znaš, neće više biti onih dugih pogleda i zavlačenja. pogledaj me. što kažeš? je l' to to?

otišao je na selo autobusom i objesio se u nekoj šikari.

promišljeni kurvin sin. izašao je stanicu prije i prešao je rijeku bosim nogama da mu ne uđemo u trag.

tražili smo ga mjesec i pet dana.

htjeli smo vjerovati da je živ i lud negdje. htjeli smo vjerovati da živi negdje.

smrdljiv. neoprani. nesvjestan. živ.

vatrogasna kola su projurila cestom kad si me prvi put pitao je l' te volim. naravno da te volim.

ali kao da ja znam što će nam moj stari prirediti sutra.

mjesec i pet dana agonije.

sve smo trikove isprobali, tražili smo ga i pod krevetom.

umalo da nismo i televiziju rastavili. možda se skrio u katodama.

stara je jedno jutro probudila svoju i njegovu braću. i mog brata.

poslala ih je u šikaru i rekla im je: ovo je zadnji put. još jednom i gotovo.

moj brat ga je namirisao. njegovu smrt.
telefon je zazvonio i ja sam znala što nas čeka.
rekla sam joj: *dobro je*, našli smo ga. samo nam je to i trebalo.
stara je plakala. znam ja, nisi ti to zaslužila, ali... *dogodilo se*.
žao mi je što sam te ostavila mjesec i pet dana kasnije i što ti nisam bila dovoljno dobra.
ja plačem kad se sjetim brata koji ga je našao.
njegovu glavu odvojenu od tijela. i taj miris.
nosio je bratovu jaknu i moj sat.
vratili su mi taj sat s crvima tri dana kasnije. proučavala sam ga u zahodu.
moj stari je živio u tim crvima i ja sam mogla razgovarati s njim.
bilo je jezivo. nikad nije bio bjelji. pretvorio se u kolutićavca..
rekla sam mu: *dobro je*. rekla sam mu: ti si stvarno lud.
rekla sam mu: zaboravit ću te. *brzo*. rekla sam mu: oprost, ali ja ovo moram napraviti.
zgazila sam sve te crve. sat sam dugo kuhala u kipućoj vodi.
plakala sam.
moj stari se ubio. izgubio je kontrolu nad svojim životom.
moj brat ga je našao, a ja sam razbila vrata sobe vrišteći kako mu neću otići na sprovod.
moj brat je stajao pored mene u povorci. nikad prije ga nisam voljela k'o tad.
moja stara je rekla: jebi ti njemu mater i pokoj mu duši.
nema dana kad ne pomislim što bi se bilo dogodilo s nama od mjesec i šest dana kasnije.

(2007)

Marija Andrijašević (Split, 1984) dobitnica je nagrade Goran za mlade pjesnike za 2007. godinu. Poeziju je objavljivala u časopisima *Poezija*, *Knjigomat*, *Re*, *04 magazine za hackiranje stvarnosti* i drugdje. Pjesme su joj prevedene na engleski, poljski i slovenski jezik. Bila je kolumnistica portala kulturpunkt.hr.

Bibliografija:

Davide, svašta su mi radili (SKUD Ivan Goran Kovačić, Zagreb, 2007) .

Antonija Novaković

imaš težina na srcetu, kaže mi neki dan ciganka na izlazu
iz dm-a u oktogonu (nešto tako konačno
kao što su izokrenute žbice kišobrana
konstrukcija boli, tako čvrsta
da se čini kako se nikad neće raščiniti)
povratak je nemoguć, padne malo kiše
pa svejedno se riječi promoče do kosti

balončići od sapunice glasa
što se dižu
i sve je teže promijeniti
retoriku, pogotovo nedjeljom popodne
ručak je gotov, a nitko nije došao
razbiti par tanjura, umrljati zid
hranom, prosuti po parketu
sol i papar, gole šnite kruha, jednostavnim
pokretom dlana, svim prstima
povući stolnjak
biti živina.
nitko nije došao, povratka nema i nema
se tu više što za reći.
samo u sudoperu prljavo suđe

(2008)

lako mi je biti lošija, ne staviti prst
na mrljicu u tvome licu
pustiti je
da se raširi i, uopće
zauzme sve što ti jesi
tako da kad sjednemo
jednom na klupu
osluškujući metasekvoju (uz zapadni
rub botaničkog
vrta, polje 45)
njezino visoko neutješno
kako hrani
noć kroz pupkovinu
poslušno svojoj okrutnosti
pružim ruku
i zagrlim tamu, to veliko polovno
koje obavija svjetlo

(2008)

šutjeti dok ti ne iskoče konjske žile po vratu i šakama
spavati, izaći
iz tramvaja punog ljudi koji bi si najradije pucali u glavu
pokisnuti, pisati o onima
koji ništa ne znače
svima lagati (bijeli samuraj
diže ruke i na križanju pušta promet

u nečisti pupak
s malo votke pri dnu.
ako je bog mrtav tko je ovaj
koji otvara prozor
da izbaci grickalicom podsječene nokte na kolnik)
hoćeš li me liječiti svojom čudotvornom
svakodnevicom (šnita parizera
dvije kriške kruha, nes
od vanilije)
hoćeš li me uzeti kao da kolješ kokoš (a ono nešto u tebi
koje svima izgleda kao ništa poprima jasan
oblik hranjenja) hoćeš li
ugurati prljave prste u rupu
na mome tijelu markerom
označenu za uzimanje hostije, pretvarati se
da baš tako treba
pustiti zvijeri u kutove usana, lice mi zgužvati
u dlanu kao vlažnu novčanicu, primijetiti kako je već
jako hladno i negdje laje pas

(2008)

poncije pilat ulazi u billu i kupuje deterdžent i omekšivač
za veš s mirisom jasmína (i na daljinu
čuje vrištanje iz inkubatora u petrovoj)
vruće mu je u najlonkama
čeka semafor (poglasni
le piaf iz slušalice)
ima točno sedamstodevedeset kuna i dvadeset lipa
u novčaniku a želi
svašta
otvori žvake, razmišlja o kleinovski
plavom tunelu na kraju kojeg
čeka žena bez ruku
na prekriženim bedrima
netko joj je dljetom lupao po usnama
pa su tako privlačne
dvije starije gospođe na pločniku drže se za ruke i nešto si prisno
povjeravaju, jedna kaže:
volim bižuteriju koja izgleda.
od kolportera uzme dnevni list (kada boli
boli tako da oglušim)
s desna ga skupi corsa, poncije gleda
bijela i zelena zrnca po cesti, miris
jasmína, kako je čisto, misli

poncije, kako je
sve čisto

(2008)

netko je na prevertovoj pjesmi olovkom
označio naglaske
kao da ću recitirati
a nedjelja je, kasno
i tišinu treba poput čavla zabiti u zid
da se bolje isplahne
ono ispod
odrezala sam nokte, glatko začesljala kosu
oprala lice i tijelo, izbijelila kožu
još i više
odstranila sve između sebe i parketa
u sigurnom kutu sobe
tjeram utvare tvojih ruku, koje grle
kao da su pričvršćene na konce
i samo se što prije žele vratiti svome tijelu
i čuje se pas, onaj isti koji je požderao ljubav
ljubav sama
kako laje
a ja ležim čista i pribijena, neugrijanih dlanova
na ušima
i ne želim ni čuti

(2008)

Antonija Novaković (Zagreb, 1979) za rukopis prve pjesničke zbirke *Lako mi je biti lošija* nagrađena je Goranom za mlade pjesnike te nagradom Mostovi Struge na Struškim večerima poezije 2008. Iste godine dobila je nagradu *Prozak* časopisa *Vijenac* i izdavačke kuće *Algoritam* za autore kratke priče do 35 godina.

Bibliografija:

Lako mi je biti lošija (SKUD Ivan Goran Kovačić, Zagreb, 2008).

pisali su:

Radovan Ivšić (1921-2009), pesnik i dramaturg koji je pisao na hrvatskom i francuskom. Autor knjiga poezije, poznatiji je po dramama, od kojih je najpoznatija ibijevska *Kralj Gordogan* (1943).

Pedestetih godina, suočen sa represijom komunističkih vlasti, odlazi u Pariz, gde se zbližava sa Bretonom i pridružuje se poznom nadrealističkom pokretu. Neka od svojih dela, izvorno napisanih na hrvatskom, objavljuje premijerno na francuskom (na primer: *Mavena*). Tek sedamdesetih godina, zahvaljujući zalaganju Zvonimira Mrkonjića, nastavlja sa objavljivanjem na hrvatskom jeziku. (Biva, čak, uvršten u Mrkonjićeve *Antologiju savremene francuske poezije*).

Devedesetih godina objavljuje se *U nepovrat*, dokumentarna knjiga, koja otkriva Radovana Ivšića kao izuzetnog esejistu i beskompromisno doslednog polemičara.

Odabrana bibliografija:

Daha (drama, 1941), *Narcis* (poema, 1942, zaplenjen tiraž), *Kralj Gordogan* (1943), *Kapetan Oliver* (1944), *Tanke* (1954), *Crno* (poezija, 1974), *U nepovrat* (1990, 2002).

Na francuskom: *Mavena* (1960, 1972), *Le Roi Gordogane* (1968), *Le Puits dans la tour* (1967), *Autour ou dedans* (1974). Izabrana dela na francuskom izašla su u tri knjige: *Poèmes* (pesme, 2004), *Théâtre* (teatar, 2005) i *Cascades* (članci, 2006).

Ani Le Bren (Annie Le Brun, 1942), francuska pesnikinja, romansirerka i kritičarka. Pristupila je nadrealističkom pokretu šezdesetih godina. Kao kritičarka, pisala je o Sadu, Žariju, Ruselu i samom nadrealističkom pokretu.

Odabrana dela:

Sur-le-champ (*Smesta*, 1967), *La traversée des Alpes* (Preko Alpa, 1972, sa Ivšićem), *Annuaire de Lune* (*Domali prst meseca*, 1977).

Sabrana poezija objavljena je u knjizi *Ombre pour ombre* (*Senka za senku*, 2004).

Oto Tolnai (Tolnai Ottó, 1940), jedan od najznačajnijih mađarskih književnika iz Vojvodine, šezdesetih godina prošlog veka bio je urednik poznatog novosadskog časopisa neoavangardnog senzibiliteta, *Új Szimpozion-a* (*Novi Simpozion*). Autor je nekoliko desetina knjiga i dobitnik značajnih mađarskih i međunarodnih književnih nagrada. Piše poeziju, priče, likovne kritike.

Najvažnija dela: *Konkavne pesme* (1967), *Zoo* (dvojezična zbirka pesama u prevodu Danila Kiša, 1969), *Provincijski Orfej* (izabrane pesme, 1983), *Kuća insekata* (roman, 1969), *Cvećarska 3* (roman, 1983), *Gogoljeva smrt* (priče, 1972), a tu su još i zbirke njegovih eseja o likovnoj umetnosti *Goli pajac* (1992) i *Truli mermer. Jugoplastika* (1997). Važan deo Tolnaijevog opusa predstavlja i roman nastao iz materijala jednog autorovog radio-intervjua, pod naslovom *Pesnik od svinjske masti* (2004, u prevodu Marka Čudića na srpski 2007).

Danilo Lučić je rođen u Beogradu 1984. godine. Diplomirao je na katedri za srpsku književnost i jezik Filološkog fakulteta u Beogradu, gde je završio i master studije. Piše poeziju, prozu i prikaze aktuelne književne produkcije. Živi i radi u Beogradu.

Objavljivao u Agonu:

[Agon br. 16, U gradu koji nije potpuno drugačiji odo ovog \(prikaz\)](#)

Jelica Kiso (1979) završila je Filološki fakultet u Beogradu, Južnoslovenska filologija, srbistika. Poeziju, kritiku i prozu objavljuje u periodici. Objavila knjigu pesama *Crna sreća* (SKC Kragujevac, 2010).

Objavljivala u Agonu:

[Agon br. 4, izbor iz poezije](#)

[Agon br. 16, Poziv Vladimira Stojnića, prikaz](#)

Nika Dušanov je rođen u Osijeku 1978. godine. Diplomirao je srpsku književnost i jezik na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu. Objavio je zbirku pesama *Bacač noževa* 2005 (drugo, elektronsko izdanje: Jurodiva knjižara, 2012). Objavljuje u književnoj periodici. Jedan je od osnivača književne grupe *Zona*. Zastupljen je u zborniku novije novosadske poezije *Nešto je u igri* (2008).

Objavljivao u Agonu:

[Agon br. 9, izbor iz poezije](#)

Tihana Hamović (1981) diplomirala je bohemistiku na Filološkom fakultetu u Beogradu.

Prevodi sa češkog jezika.

Branislav Oblučar (Bjelovar, 1978), pjesnik, književni kritičar, esejist. Član je redakcije časopisa *Quorum* i programskog odbora Goranovog proljeća. 2006. godine za rukopis *Mačje pismo* nagrađen je *Goranom* za mlade pjesnike. Radi kao znanstveni novak na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Bibliografija:

Anđeli su pali na tjeme (s Boškom Kuzmanovićem, Gimnazija Bjelovar, Bjelovar, 1997);

Mačje pismo (SKUD Ivan Goran Kovačić, Zagreb 2006);

Pucketanja (Algoritam, Zagreb 2010).

Marko Pogačar rođen je 1984. godine u Splitu. Objavljuje poeziju, prozu, esejistiku i književnu kritiku. Urednik je u književnom časopisu *Quorum*, dvotjedniku za kulturna i društvena zbivanja *Zarez* i nakladničkoj kući V.B.Z. Pjesme su mu prevedene na dvadesetak jezika.

Bibliografija:

Pijavice nad Santa Cruzom, pjesme (AGM, Zagreb 2006, DPKM 2009);

Poslanice običnim ljudima, pjesme (Algoritam, Zagreb 2007);

Predmeti, pjesme (Algoritam, Zagreb 2009);

Atlas glasova, eseji (V.B.Z, Zagreb 2011);

Jer mi smo mnogi, publicistika (Algoritam, Zagreb, 2011);

Bog neće pomoći, prče (Algoritam, Zagreb 2012);

An die verlorenen Hälften, izabrane pjesme (Edition Korrespondenzen, Wien 2010);

Portret s britvama, izabrane pjesme (Treći Trg, Beograd 2010);

Cada oliva és un estel fos (s Dinkom Telećanom), izbor pjesama (Institució de les Lletres Catalanes, Barcelona 2010);

Predmeti, izbor pjesama (Antolog, Skopje 2012).

Impresum

- › urednici
Bojan Savić Ostojić
Vladimir Stojnić
- › web dizajn
Goran Savić Ostojić
Nikola Zlatanović
- › lektura
Jelena Milinković

